

Základní informace pro oběť trestného činu a dotčenou osobu blízkou

podle zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a změně některých zákonů (ZOTČ)

jméno, příjmení:

datum narození:

zákonný zástupce - opatrovník *):

v trestní věci:

Pokud následující informace nechcete vysvětlit, můžete je odmítnout. Toto odmítnutí můžete vzít kdykoliv zpět.

Stali jste se „obětí trestného činu“?

Ano, pokud

- Vám bylo, nebo mělo být ublíženo na zdraví, nebo
- Vám byla, nebo měla být způsobena škoda nebo nemajetková újma (utrpení, bolest nebo jiné nepříjemnosti, které oběť v souvislosti s trestným činem prožívá),
- se pachatel obohatil nebo měl na Vás obohatit,
- Vám v souvislosti s trestným činem zemřel někdo blízký. Blízkou osobou se rozumí člověk příbuzný v pokolení přímém (rodiče, děti), sourozenec, osvojenec, osvojitel, manžel nebo registrovaný partner, druh nebo osoba, které zesnulý/á ke dni své smrti poskytoval/a nebo byl/a povinen/na poskytovat výživu.

Pokud jste se stali obětí trestného činu, máte na základě zákona následující práva, která jsou automatická.

Vaši trestní věc bude zpracovávat výše uvedený policejní orgán (nebo státní zastupitelství), nebo bude postoupena na

Kontakt Volný prostor k doplnění adresy a kontaktu na policejní orgán

Na stav řízení se můžete informovat u policejního orgánu, kde jste podal/a trestní oznámení. Pokud bude Vaše oznámení postoupeno na jiné oddělení Policie ČR (dále jen policie), budete o tom vyrozuměni.

Vaše trestní oznámení bude potvrzeno písemně s vyznačením:

- spisové značky, času a místa ohlášení trestného činu a základními okolnostmi trestného činu, jako je jeho druh, čas a místo a způsobená škoda či újma, **nebo**
- poskytnutím protokolu o trestním oznámení.

Jako oběť můžete potřebovat sociální, právní nebo psychologickou podporu a informace o restorativních programech¹. Uvedenou pomoc poskytují v ČR mimo jiné organizace poskytující

¹ Restorativní programy se zaměřují na nápravu škod a obnovu vztahů mezi pachatelem a obětí.

pomoc obětem trestných činů – poradny pro oběti trestných činů. Právní pomoc poskytují advokáti. Kontakty na všechny naleznete zde

případně Vám budou předány policii.

Pokud chcete ochránit Vaše soukromí, můžete požádat o to, aby

- policie skryla údaje o bydlišti, doručovací adrese, místu zaměstnání, povolání nebo podnikání a údaje o osobních, rodinných a majetkových poměrech. S těmito informacemi se mohou seznámit pouze policisté, soud, státní zástupce a úředníci Probační a mediační služby.

Pokud Vám hrozí nebezpečí v souvislosti s pobytem pachatele na svobodě, tak dle stupně tohoto nebezpečí můžete požádat o to, aby

- policie provedla vykázání osoby ze společného obydlí, nebo Vám poskytla krátkodobou ochranu,
- soud vydal na Vaši žádost tzv. předběžné opatření (rychlé a dočasné rozhodnutí soudu např. péče o dítě, zákaz určité činnosti, zákaz kontaktu s určitou osobou apod.),
- podle podmínek uvedených v trestním řádu², Vám byla poskytnuta utajená totožnost a podoba svědka,
- soud nebo jiný justiční orgán Vám udělil evropský ochranný příkaz ještě předtím, než odcestujete do jiné země EU, kde plánujete pobývat. Tento příkaz zajistí, že ochrana, kterou máte v ČR, bude platit i v nové zemi,
- podle zvláštního předpisu Vám poskytla zvláštní ochranu svědka.

Chcete-li vědět bližší informace v průběhu tohoto trestního řízení, lze na Vaši žádost poskytnout

- informaci, že trestní řízení nebylo zahájeno,
- informaci o stavu trestního řízení,
- informaci o skutku, ze kterého byl pachatel obviněn (tzn., bylo zahájeno trestní stíhání),
- informaci o době a místě konání veřejného projednání věci v řízení před soudem,
- pravomocné rozhodnutí, kterým se trestní řízení odkládá nebo končí.

² Zákon č. 141/1961 Sb.

Dále na žádost Vám může věznice, poskytovatel zdravotních služeb pro výkon ústavní ochranné léčby pachatele, nebo ústav pro výkon zabezpečovací detence pachatele poskytnout informace, a to do 24 hodin od doby, kdy nastala oznamovaná skutečnost, že

pachatel je na svobodě (bude propuštěn, uprchnul, bude změněn způsob jeho léčby nebo bude předán do cizího státu).

Žádost se podává v přípravném řízení policejnímu orgánu, státnímu zástupci nebo soudu.

I když žádost nepodáte a dozvíte se, že by Vám hrozilo nebezpečí z důvodu pobytu pachatele na svobodě, řekněte to policii, která přijme opatření k zajištění Vašeho bezpečí.

Jako **oběť také máte právo** na to, aby

- s Vámi bylo zacházeno s respektem, zdvořilostí, šetrností a s důstojností k Vaší osobě,
- vše Vám bylo poskytnuto v jazyce, o němž prohlásíte, že mu rozumíte, nebo v úředním jazyce státu, jehož jste občanem,
- jste byl/a chráněna před zveřejněním informací umožňujících zjištění Vaší totožnosti,
- ve spisové dokumentaci nebyla vidět Vaše adresa, kontakt na Vás či místo zaměstnání. Tyto údaje budou přístupné pouze policii, státnímu zástupci, soudci, nebo Probační a mediační službě,
- se zabránilo kontaktu Vás a Vašich blízkých s pachatelem,
- jste byl/a dotazován/a šetrně, zvláště u otázek směřujících do intimní oblasti. Tyto mohou být pokládány pouze, pokud je to nezbytné pro objasnění věci. Proti otázkám můžete sdělit námitku, o její oprávněnosti rozhoduje vyslyšající,
- můžete zažádat o výsledky provedený mužem, nebo ženou,
- jste mohl/a žádat, aby u Vašeho výsledku byl přítomen důvěrník (dospělá svéprávná osoba, která s věcí nemá nic společného a její přítomnost Vás podpoří). Ten však nesmí do úkonu nijak zasahovat,
- jste kdykoliv v trestním řízení učinil/a prohlášení o dopadu, který na Vás trestný čin měl jak ústně, tak písemně u policejního orgánu, státního zástupce, nebo soudu, který trestní věc vede.

Máte právo na peněžitou pomoc poskytnutou Ministerstvem spravedlnosti?

Ano, jestliže

- Vám bylo v důsledku trestného činu ublíženo na zdraví,
- Vám byla v důsledku trestného činu způsobena těžká újma na zdraví,
- tím co se stalo, zemřel někdo Vám blízký. Blízkou osobou se rozumí člověk příbuzný v pokolení přímém, sourozenec, osvojenec, osvojitel, manžel nebo registrovaný partner, druh nebo osoba, které zesnulý/á ke dni své smrti poskytoval/a nebo byl/a povinen/na poskytovat výživu,

- ve Vaší věci se jednalo o trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti³, které byly na Vás spáchány,
- jste dítě (osoba mladší 18 let), na kterém byl spáchán trestný čin týrání svěřené osoby⁴. Pokud Vám jako dítěti vznikla nemajetková újma (utrpení, bolest nebo jiné nepříjemnosti, které oběť v souvislosti s trestným činem prožívá).

Více informací se dozvíte na kartě: **Peněžitá pomoc podle zákona o obětech trestných činů.**

V trestním řízení může poškozený požadovat, aby mu pachatel nahradil i nemajetkovou újmu peněžitým zadostiučiněním.

Byla-li Vám rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem orgánu veřejné moci způsobena škoda nebo nemajetková újma, uplatněte nárok na její náhradu (zákon č. 82/1998 Sb.).

Újmu způsobenou policií nebo úřadem ve správním řízení řeší Ministerstvo vnitra; újmu způsobenou státním zastupitelstvím nebo soudem řeší Ministerstvo spravedlnosti.

Neporozuměli jste něčemu? Nebojte se zeptat. Vše Vám bude vysvětleno.

Stali jste se „zvlášť zranitelnou obětí“?

Ano, pokud

- jste dítě nebo osoba do 18 let,
- jste senior a tím co se Vám stalo, Vám je bráněno žít způsobem, jakým žijí ostatní,
- máte fyzický, mentální nebo psychický handicap nebo smyslové poškození, a tím co se Vám stalo, Vám je bráněno žít způsobem, jakým žijí ostatní,
- jste oběť trestného činu obchodování s lidmi⁵, trestného činu znásilnění⁶, trestného činu sexuálního útoku (platné od 01. 01. 2026)⁷, trestného činu sexuálního nátlaku (platné od 01. 01. 2026)⁸, trestného činu týrání svěřené osoby⁹, trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí¹⁰ nebo trestného činu teroristického útoku¹¹,
- jste oběť trestného činu
 - proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti,
 - zahrnující nátlak, násilí či pohrůžku násilím,
 - spáchaného pro příslušnost k některému národu, rase, etnické skupině, náboženství, třídě nebo jiné skupině osob,

³ §§ 185 - 193b trestního zákoníku

⁴ § 198 trestního zákoníku

⁵ § 168 trestního zákoníku

⁶ § 185 trestního zákoníku

⁷ § 185a trestního zákoníku

⁸ § 186 trestního zákoníku

⁹ § 198 trestního zákoníku

¹⁰ § 199 trestního zákoníku

¹¹ § 311 trestního zákoníku

- spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny¹²

a ve Vašem případě je zvýšené nebezpečí způsobení druhotné újmy.

Druhotná újma je reakce, která spočívá např. v **očerňování oběti, obviňování či přenášení viny na oběť, nerespektování soukromí oběti či bagatelizace újmy**, která vznikla v důsledku přístupu orgánů činných v trestní řízení (policie, státní zastupitelství, soudy) a dalších orgánů veřejné moci, poskytovatelů zdravotních služeb, subjektů zapsaných v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů, znalců, tlumočnicků, obhájců a sdělovacích prostředků.

Jako zvlášť zranitelná oběť můžete žádat o bezplatnou odbornou pomoc od organizací poskytujících pomoc obětem trestných činů a dále máte právo na

- tlumočnicka stejného nebo opačného pohlaví, dle Vašeho výběru
- provedení výslechu zvlášť citlivě s ohledem na to, proč jste zvlášť zranitelnou obětí,
- na výslech vyškolenou osobou,
- provedení výslechu tak, aby nemusel být později opakován a pro případ, že bude, aby byl prováděn stejnou osobou,
- udělat co je třeba, abyste se již nemusel/a osobně tvářit v tvář setkat s podezřelým.

Jsem „dotčená osoba blízká“?

Ano, pokud jsem k osobě, které vznikla škoda nebo nemajetková újma, osobou blízkou. Blízkou osobou se rozumí člověk příbuzný v pokolení přímém, sourozenec, osvojenec, osvojitel, manžel nebo registrovaný partner, druh nebo osoba, které zesnulý/á ke dni své smrti poskytoval/a nebo byl/a povinen/na poskytovat výživu.

Jako dotčená osoba blízká mám právo na

- přístup k informacím ohledně trestného činu, který byl na oběti spáchán,
- předání kontaktů pomáhajících organizací, na které se lze obrátit s žádostí o odbornou pomoc. Podmínky pro bezplatnou pomoc najdete na webu www.justice.cz
- Informace od pomáhajících organizací o službách, které poskytuje, a jejich rozsahu, (včetně informace o bezplatném poskytování služby). Pokud organizace konkrétní druh služby neposkytuje, odkáže Vás na jinou organizaci.

Co Vás nyní čeká?

Po podání trestního oznámení obecně následují stádia trestního řízení:

Přípravné řízení - případ se dokumentuje tak, aby došlo k podání obžaloby nebo k jinému rozhodnutí. Dozor vykonává státní zástupce. Oběť většinou podává vysvětlení, vystupuje v procesním postavení svědka, je poškozeným s nárokem na náhradu škody, kterou by měl alespoň přibližně vyčíslit, mohou být prováděna znalecká zkoumání. Po celou dobu jí zůstávají práva oběti. Tato fáze je řízená policií a státním zástupcem.

¹² § 129 trestního zákoníku

Hlavní líčení - probíhá před soudem. Zde probíhá dokazování a rozhodování o vině a trestu včetně nároku poškozeného na náhradu škody; státní zástupce má roli žalobce, práva obžalovaného zajišťuje zpravidla obhájce. Oběť bývá předvolána jako svědek.

Po vyhlášení rozsudku oběť může podat odvolání do části rozsudku proti rozhodnutí soudu ohledně nároku na náhradu způsobené škody.

Je-li třeba, obraťte se na

- na nejbližší azylové domy, intervenční centra či jiná zařízení sociálních služeb poskytující pobytové služby.

Kontakt:..... ***Volný prostor k doplnění adresy***

- na nejbližšího poskytovatele zdravotních služeb s žádostí o poskytnutí zdravotních služeb.

Kontakt: ***Volný prostor k doplnění adresy***

Případně můžete kontaktovat např. **Linku pomoci obětem 116 006** – nonstop. Linka Vám poskytne potřebné informace k Vaší aktuální situaci, vysvětlí práva oběti, případně předá kontakty na nejbližší služby, kde se můžete poradit osobně.

Neporozuměli jste něčemu? Nebojte se zeptat.

P o t v r z e n í

o převzetí poučení obětí trestného činu - dotčené osoby blízké *) – základní informace

Byla mi předána základní informace pro oběť trestného činu a dotčenou osobu blízkou, a ústně sděleny prvotní informace.

Dalšího vysvětlení žádám x nežádám. /rolovací menu/

Zmocněnce si volím /rolovací menu; v případě, že volby “volím” nutno uvést kontakt, případně termín do kdy tak učiním, nebo žádám o ustanovení/ x nevolím a nechci.

Základní informace a prvotní informace mi byly předány a srozumitelně vysvětleny a беру je na vědomí.

.....
jméno a příjmení oběti trestného činu

.....
*zákonný zástupce - opatrovník *)*

.....
předáno dne v hod.